

**Leidschendam-
Voorburg**

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 2 maart 2021

Nummer 2076

Onderwerp Raadsvoorstel Bestedingsplan bestemmingsreserve corona 2021

Portefeuillehouder Burgemeester Tigelaar

Behandeld door AM Geel

1. Gevraagd raadsbesluit

- Vaststellen van het bestedingsplan voor de bestemmingsreserve corona in 2021;
- Op basis van het bestedingsplan een budget van € 3.005.756 uit de bestemmingsreserve corona ter beschikking van het college te stellen;
- Instemmen met de voorgestelde budgetoverheveling en dit op te nemen in de besluitvorming bij de jaarrekening 2020.
- Begrotingswijziging 9 vast te stellen ter verdeling van de bestemmingsreserve over stelposten per begrotingsprogramma.

2. Waarom wordt de raad dit besluit voorgelegd? (In welke context, bijv. vanwege wet- en regelgeving of nieuw initiatief en wat komt hierna nog)

In april 2020 stelde de raad € 5 miljoen beschikbaar voor ondersteuning aan inwoners, organisaties en ondernemingen in de gemeente die te maken kregen met de negatieve gevolgen van de corona-crisis.

Van dit bedrag is, na correctie (zie later in dit raadsvoorstel), € 3.005.756 over.

Op basis van verwachte ontwikkelingen en de gevolgen van de corona-crisis en de aangekondigde maatregelen, heeft het college een bestedingsplan opgesteld voor het resterende bedrag. Het college vraagt de raad dit bestedingsplan vast te stellen.

Het bestedingsplan is opgesteld op basis van *verwachte* uitgaven, waarbij is gekeken naar de uitgaven 2020 en een inschatting van de verwachte ontwikkelingen met de coronacrisis in 2021. Op basis hiervan verwacht het college dat de huidige omvang van de bestemmingsreserve corona niet voldoende is. Hierbij geldt echter wel dat veel van de werkelijke uitgaven bepaald worden door de aanvragen die vanuit inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zullen komen.

3. Aan welk doel (van de doelenboom in de begroting) draagt het voorstel bij?

- Bestuur en gemeentelijke organisatie zijn er voor de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties;
- Een economisch vitale gemeente;
- Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste hulp op tijd.

4. Welke argumenten zijn er voor de raad om het besluit te nemen? (Inhoudelijke uitleg, voor- en nadelen, financieel gevolg en risico's)

Inleiding

De covid-pandemie, sinds februari 2020 ook zichtbaar in Nederland, heeft grote gevolgen voor de samenleving. Dit is al in een vroeg stadium onderkend door zowel de regering als de lokale overheden.

Dit heeft in Leidschendam-Voorburg geleid tot een eerste raadsbrief in maart 2020 waarin het college haar drie doelen definieerde:

1. Behouden van de sociale infrastructuur;
2. Beperken van de economische schade;
3. Ondersteunen van de zelfredzaamheid van inwoners.

Om deze doelen te kunnen bereiken heeft het college in april 2020 een budget gevraagd aan de raad om passende lokale steunmaatregelen in te voeren. Op 9 april 2020 heeft de raad een bestemmingsreserve corona van € 5 miljoen ingesteld.

Bij de aanvang van de coronacrisis in 2020 bestond de hoop dat de crisis enkele maanden zou duren. Zeker na de zomermaanden is het besef gekomen dat het einde van de crisis langer op zich laat wachten. Dit betekent ook dat de steunmaatregelen langer noodzakelijk zijn wil de gemeente zich kunnen blijven inzetten voor de bovengenoemde doelen.

Omdat de uitgaven ten laste van het corona-budget dit toelieten, én omdat voorzien werd dat de bestemmingsreserve ook in 2021 nodig is, is tijdens de 2e Turap € 2,5 miljoen uit het bestedingsplan 2020 teruggestort in de bestemmingsreserve corona. Dit geld, en het restant van de € 2,5 miljoen die voor 2020 was aangemerkt, vormt de basis voor het Bestedingsplan corona-steunmaatregelen 2021. Het betreft uitgaven die voor 2021 zijn geprojecteerd. Mocht de coronacrisis langer gaan duren, en er hierdoor extra geld nodig zijn voor de bestrijding van de negatieve gevolgen van de crisis, ook nog na 2021, zal het college terugkomen bij de raad met een verzoek om aanvulling van de bestemmingsreserve corona met bijbehorend aanvullend bestedingsplan.

Uitgaven 2020

Met de raadsbrief 2126 Besteding bestemmingsreserve corona is de raad geïnformeerd over de laatste bekende uitgaven op het coronabudget. Hieruit blijkt dat tot 31 december 2020 het bedrag van € 2.367.955 aan lasten is geboekt.

In het kader van het opstellen van de jaarrekening van de gemeente heeft op bovenstaand bedrag een correctie plaatsgevonden. Hierdoor is uiteindelijk in 2020 een bedrag van € 1.994.244 uitgekeerd. Het verschil bedrag € 373.711.

In onderstaande tabel wordt het verschil verklaard, bedragen zijn afgerond op 1000.

Maatregel	Bedrag
Regeling Tegemoetkoming Verhuurder Sportaccommodaties (TVS)	€ 128.000
Compensatie subsidie huurders van Sportfondsen	€ 76.000
Reclamebelasting	€ 75.000
Schuldhelpverleners ondernemers	€ 125.000
Compensatie extra exploitatiekosten	-/- € 28.000
Overige kleine correcties	-/- € 2.000
Totaal	€ 374.000

Regeling Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS)

Als compensatie voor de kwijtschelding aan sportverenigingen die huren van de gemeente, heeft de gemeente in het kader van de Regeling TVS een bedrag van, afgerond, € 128.000 ontvangen. Omdat dit een specifieke uitkering is, en niet opgenomen is in de algemene uitkering van het Gemeentefonds, is dit bedrag ingezet ter dekking van de kwijtschelding. Hierdoor heeft de gemeente minder vanuit de bestemmingsreserve hoeven te onttrekken voor de kwijtschelding van de huren aan sportverenigingen.

Compensatie subsidie huurders van Sportfondsen

Omdat de TVS-regeling laat duidelijk werd, heeft de gemeente de huurders van Sportfondsen een subsidie verstrekt voor de huurbetaling aan Sportfondsen. Toen de TVS werd gepubliceerd, bleek dat Sportfondsen zelf een aanvraag in kon dienen als een verhuurder van de sportaccommodaties. Achteraf heeft Sportfondsen de gemeente gecompenseerd voor de subsidie die is betaald aan de huurders van Sportfondsen.

Reclamebelasting

Uit controle ten behoeve van de jaarrekening, is gebleken dat deze kostenpost niet ten laste is gegaan van het coronabudget maar vanaf het bestaande budget voor 2020. Omdat dit geen budgettaire tekorten heeft opgeleverd, is besloten om deze

post niet te corrigeren in de boekhouding, maar de kosten van de vermindering van de reclamebelasting niet in mindering te brengen op het coronabudget.

Schuldhelpverlening ondernemers

Hiertoe is besloten in 2020 maar omdat nog niet tot betaling over is gegaan, wordt het bedrag doorgeschoven naar het bestedingsplan 2021. Om dubbelingen te voorkomen, is het bedrag in mindering gebracht op de uitgaven uit het corona-budget in 2020.

Compensatie extra exploitatiekosten

Dit betreft een aanvraag voor de dekking van exploitatietekorten van een sportvereniging over 2020. Deze aanvraag is door de gemeente ontvangen na het opstellen van de raadsbrief Besteding bestemmingsreserve t/m december 2020. Omdat de aanvraag betrekking heeft op 2020, is het bedrag toegevoegd aan de uitgaven vanuit het corona-budget in 2020.

Herstelfonds en de corona-bestemmingsreserve

In het kader van de coronacrisis heeft de raad bij de bespreking van de Programmabegroting 2021-2024 en de Nota van Wijziging 2021-2024 ingestemd met de instelling van een Bestemmingsreserve Herstelbeleid van € 10 miljoen. De Bestemmingsreserve corona en de Bestemmingsreserve Herstelbeleid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, maar hebben afzonderlijke doelstellingen. Als gevolg hiervan hebben de beide reserves ook ieder een eigen afwegingskader.

Om onduidelijkheid nu en in de toekomst te voorkomen, wordt een duidelijke scheidslijn getrokken tussen de twee bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve corona

Met het budget vanuit de bestemmingsreserve corona wordt *directe ondersteuning* geboden aan verenigingen, organisaties en ondernemers. Dit moet bijdragen aan de bovengenoemde doelstellingen van de gemeente.

Het is hierbij van belang dat het college snel kan acteren bij aanvragen omdat lang wachten soms uitmondt in 'te lang gewacht hebben' met alle gevolgen voor individuele inwoners en de bredere samenleving van dien.

Een deel van de bestemmingsreserve corona wordt ook ingezet om te zorgen dat de gemeentelijke organisatie deze ondersteuning kan verlenen. Het zit hem hierbij in de extra uitvoerende taken voor de organisatie, zoals het kunnen behandelen van de extra subsidieaanvragen in het kader van corona (in 2020 waren dit er bijna 100).

Ook is de verwachting, op basis van landelijke onderzoeken, dat de gemeente in 2021 geconfronteerd wordt met extra aanvragen voor o.m. bijstand, re-integratie-

trajecten en schuldhulpverlening. Om deze hausse aan extra werk (in de nabije toekomst) snel en op een juiste manier op te kunnen pakken, neemt de gemeente nu al maatregelen die, deels, vanuit het coronabudget worden betaald.

Doel van de bestemmingsreserve Herstelbeleid

De coronacrisis zorgt ook voor langdurige problemen en deze raken vele organisaties en inwoners in onze gemeente: leerlingen lopen mogelijk een leerachterstand op door het onderwijs-op-afstand, bedrijven gaan failliet waardoor ondernemers zonder inkomen zitten, mensen verliezen hun baan en moeten op zoek naar een nieuwe baan.

Tegelijkertijd zorgt de coronacrisis dat we anders tegenover de samenleving aan gaan kijken en dat veranderingen die nu zijn doorgevoerd om het virus het hoofd te kunnen bieden, blijvend zullen blijken. Dit zorgt voor nieuwe uitdagingen én kansen.

Het herstelbeleid is ervoor om op een structurele manier de uitdagingen en kansen aan te kunnen pakken. Op deze manier moet het herstelbeleid helpen om de inwoners, ondernemers en organisaties, en daarmee de gemeente als geheel, om op middellange termijn sterker uit de crisis te komen.

Het college verwacht voor het zomerreces met een bestedingsplan voor de bestemmingsreserve Herstelbeleid te komen.

Programma's en maatregelen in 2021

Eind 2020 is een uitvraag gedaan in de organisatie naar verwachtingen over extra kosten die de gemeente in 2021 kan verwachten en welke op basis van het afwegingskader bekostigd kunnen worden uit de bestemmingsreserve corona.

Bij de inschatting van benodigde middelen voor 2021 hebben de bedragen zoals die in 2020 zijn aangevraagd door, bijvoorbeeld sportverenigingen en de culturele sector, een belangrijke rol gespeeld. Het college wil, net als in 2020, ook in 2021 ruimhartig omgaan met aanvragen vanuit de samenleving. Hierbij hoort dat er per aanvraag maatwerk wordt geleverd en mede hierdoor is het niet mogelijk om gedetailleerde inschattingen van bedragen te maken.

In onderstaande tabel 1 worden kort, per begrotingshoofdstuk, de subtotalen benoemd. Voor een inhoudelijke beschrijving van de programma's en maatregelen wordt verwezen naar Bijlage 1 Programma's en maatregelen ten laste van de bestemmingsreserve corona 2021.

Programma/ maatregel	Bestaand budget	Bedragen per budget	
		Overheveling 2020 (O)	Bestemmingsreserve corona (C)
Bestuur en ondersteuning	-	-	€ 522.000
Veiligheid	€ 100.000	-	-
Verkeer en vervoer	-	-	-
Economie	€ 50.000	-	€ 372.000
Onderwijs	-	-	€ 45.000
Sport, cultuur en recreatie	€ 25.000	€ 122.500	€ 994.000
Sociaal Domein	€ 484.000	€ 376.000	€ 431.756
Volksgezondheid en milieu	-	-	€ 66.000
Bouwen en wonen	-	-	-
Overhead	-	-	€ 575.000
Totale corona uitgaven in 2021	€ 659.000	€ 498.500	€ 3.005.756

Uitgaven ten laste van coronabudget in 2020 (na correctie)	€ 1.994.244
Voorziene uitgaven ten laste van coronabudget in 2021	€ 3.005.756
Totaal coronabudget	€ 5.000.000

Budgetoorsprong

Zoals in bovenstaande tabel 1 inzichtelijk wordt gemaakt, worden een deel van de corona-maatregelen die het college voorstelt betaalt uit bestaand budget voor 2021 of uit budget dat is overgeheveld uit 2020.

De overheveling is mogelijk omdat er op veel programma's in 2020 overschotten zijn terwijl het college verwacht dat op dezelfde programma's dit jaar extra geld nodig is gezien de verwachte toename van o.m. re-integratietrajecten, schuldhulpverlening en bijstand. Omdat het college verwacht dat deze toename tijdelijk is, en dus niet structureel, stelt het college voor om deze incidentele lasten te bekostigen door de incidentele overschotten uit het voorgaande jaar.

Dit is in afwijking van de gangbare overheveling die plaatsvindt ten tijde van de 2^e Turap. Ten tijde van de 2^e Turap had het college echter nog geen goed beeld over de eindstanden van de begroting en ook het verloop van de coronacrisis op dat moment nog niet duidelijk.

De overheveling zal plaatsvinden bij het opstellen van de jaarrekening over 2020. De overschotten die hiermee gemoeid zijn, zijn veelal het gevolg het anders moeten uitvoeren van werkzaamheden. Denk daarbij aan het op een andere manier begeleiden van inwoners binnen het Sociaal Domein. In de jaarrekening zal hierop in worden gegaan.

Extra ontvangen vergoedingen i.h.k.v. corona-maatregelen

Naast de extra uitgaven die de gemeente in 2020 heeft gedaan, en in 2021 nog verwacht te gaan doen, heeft de gemeente vanuit Rijk en provincie ook extra inkomsten ontvangen. Deze zijn bij de september- en de decembercirculaire aan de gemeente bekend gemaakt. Voor de volledigheid worden deze hier vermeld zodat de raad inzicht heeft in niet alleen de extra uitgaven die de gemeente heeft gedaan ter bestrijding van de negatieve gevolgen van de crisis, maar ook in de extra inkomsten die de gemeente heeft ontvangen in het kader van de corona-crisis.

Extra inkomsten van de Rijksoverheid

Aan de start van de coronacrisis kwam het Rijk met enkele grote regelingen die tot doel hadden zzp-ers en bedrijven te helpen de coronacrisis zo goed mogelijk door te komen en daarmee banen en bedrijven te behouden. Tegelijkertijd was het onduidelijk of het Rijk ook de extra uitgaven voor gemeenten op terreinen als sport & cultuur, maatschappelijke ondersteuning en (bijzondere) zorg zou compenseren. Deze onduidelijkheid heeft mede geleid tot het verzoek van het college aan de raad van april 2020.

Inmiddels is duidelijk dat de Rijksoverheid veel extra kosten voor gemeenten vergoedt. Veel van deze kosten worden via de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds uitgekeerd aan de gemeente. Omdat Leidschendam-Voorburg zelf een corona-budget in het leven heeft geroepen, vloeien deze extra uitkeringen naar de algemene middelen. Dit is ook benoemd in de Nota van Wijzigingen die in november 2020 door de raad is vastgesteld (BBV 1393 Raadsvoorstel Nota van Wijziging bij Programmabegroting 2021-2024).

In onderstaande tabel zijn de bedragen benoemd die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen. Omdat de uitvoeringskosten voor de Tozo niet als onderdeel van de Algemene Uitkering maar als doeluitkering aan de gemeente zijn overgemaakt, worden deze niet meegenomen in onderstaand overzicht.

Bedragen x € 1.000

Programma/ maatregel	September-circulaire	December-circulaire	Totaal
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	127		127
Inhaalzorg en meerkosten Wmo	46	79	125
Eigen bijdrage Wmo (compensatie)	70		70
Aanvullend pakket re-integratie		795	795
Bijzondere bijstand en schuldenbeleid		243	243
Buurt- en dorpshuizen	76		76
Vrijwilligersorganisatie jeugd	32		32
Compensatie quarantainekosten		18	18
Lokale culturele voorzieningen	448	289	737
Precariobelasting, markt & evenementleges (compensatie)	93		93
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	74		74
Toezicht en handhaving	223		223
Extra kosten verkiezingen	102	103	205
Opschalingskosten	940		940
Totaal	2.231	1.527	3.758

Nog te verwachten inkomsten vanuit het Rijk

In de december-circulaire zijn extra compensatieregelingen voor de gemeenten aangekondigd. Hiervoor zijn alleen de bedragen genoemd voor alle gemeenten gezamenlijk. Het is nog niet precies bekend hoeveel de gemeente Leidschendam-Voorburg vanuit deze maatregelen ontvangt.

Het betreft:

- Inkomstenderving voor de gemeenten. Extra reservering € 150 mln. in 2020.
- Afvalinzameling. Compensatie € 20 mln. over 2020.
- TONK. Het kabinet creëert een Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) voor huishoudens die door omstandigheden in ernstige financiële problemen dreigen te komen. Voor deze tijdelijke ondersteuning wordt het bestaande instrument van de bijzondere bijstand gebruikt. In totaal is een bedrag van maximaal € 130 mln. gereserveerd voor het eerste halfjaar van 2021.
- Perspectief jeugd en jongeren. Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een jeugdpakket van € 58,5 mln. wil het kabinet een gerichte (financiële) impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding.

Tegemoetkoming Verhuurder Sportaccommodaties (TVS)

Naast bovenstaande bedragen, heeft de gemeente ook een specifieke uitkering ontvangen ter compensatie van de gemiste huuropbrengsten van sportlocaties. Het Rijk heeft ervoor gekozen om hier een specifieke uitkering van te maken. Dit in tegenstelling tot bovenstaande extra betalingen vanuit het Rijk.

De compensatie valt uiteen in twee delen:

Compensatie vanuit regeling als sportverhuurder:	€ 127.651,85
Compensatie n.a.v. huursubsidie aan huurders Sportfondsen:	€ 76.184,58
Totaal:	€ 203.836,43

Bovenstaand bedrag is meegenomen in de correctie op het coronabudget zoals op pagina 2-3 van deze raadsbrief is benoemd.

Ook is bekend geworden dat een tweede steunpakket voor de sportverenigingen binnenkort beschikbaar komt. Aanvragen hiervoor kunnen vanaf 9 maart worden ingediend. Op dit moment is nog niet duidelijk hoeveel de gemeente aan kan vragen, of hoeveel uiteindelijk wordt gehonoreerd.

Regeling Noodsteun Culturele Instellingen

De provincie heeft een eigen regeling in het leven geroepen ter ondersteuning van de culturele sector in gemeenten met minder dan 150.000 inwoners.

Op basis van deze regeling heeft de gemeente, het bedrag van € 75.000 ontvangen. Dit betreft een specifieke uitkering die besteed moet worden aan de, duurzame, versterking van de culturele sector binnen de gemeente. Het college heeft de raad in raadsvoorstel 1654 voorgesteld om een deel van dit bedrag (€ 50.000) in te zetten voor het Veur Theater dat kampt met achterstallig onderhoud. Het resterende deel van € 25.000 zet het college in ten behoeve van Museum Hofwijck.

Kosten corona voor de gemeente

De extra inkomsten vanuit het Rijk zorgen dat, per saldo, de gemeente uit eigen reserves minder uitgeeft voor de bestrijding van de corona-crisis dan oorspronkelijk in april 2020 werd verwacht.

De verwachting is daarnaast dat er vanuit het Rijk nog extra compensatieregelingen komen, waaronder de al genoemde compensaties die zijn aangekondigd in de decembercirculaire.

Datum 2 maart 2021
Nummer 2076
Pagina 10/10

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

K. Tigelaar
burgemeester